

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТЕЛӘЧЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАЛАНДЫШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

**КАРАР
дүртөнчө чакырылыш егерменче утырыш**

16 декабрь 2022 ел

№ 67

Баландыш авылы

**Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы депутаты
статусы турында нигезләмәне раслау хакында**

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгының 2022 елның 4 авгуустындагы 10/13-09/3896 номерлы хатын карап, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы»муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге депутаты статусы турында күшымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.
2. Элеге каарны гамәлдәге законнар нигезендә бастырып чыгарырга.
3. Элеге каар гамәлдәге законнар нигезендә үз кеченә керә.
4. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

Теләче муниципаль районы
Баландыш авыл жирдеге
башлыгы

Мурз

Р.Ш.Мәхәммәтшин

Күшымта
Теләче муниципаль районы
Баландыш авыл жирлеге
Советының карарына
«16» декабрь 2022 №67
карарына

НИГЕЗЛӘМӘ

Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы депутаты статусы
турында

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы депутаты хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрне билгели.

1 статья. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы депутаты статусының хокукый нигезе.

1. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы депутаты статусы (алга таба – депутат) Россия Федерациисе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Жирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын нәтижәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыралар.

2 статья. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутат вәкаләтләре, әлеге Нигезләмәнен 3 статьясында каралган очраклардан тыш, яңа чакырылыш Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы эшли башлаган көннән башлана һәм туктатыла.

2. Депутатның вәкаләтләре вакыты «Россия Федерацииндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Уставы белән билгеләнә.

3 статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1) Депутат вәкаләтләре түбәндәге очракларда вакытыннан алда туктатыла:

- 1) үлем;

- 2) үз теләге белән отставка;
- 3) суд тарафыннан эшкә сәләтsez яки эшкә чикләнгән сәләтле дип тану;
- 4) суд тарафыннан кайда булуы билгесез дип тану, яки үлгән дип игълан иту;
- 5) аңа карата судның гаепләү карары үз көченә керү;
- 6) дайми яшәү урынына Россия Федерациясе чикләреннән чыгу;
- 7) Россия Федерациясе гражданлығын туктату, чит ил гражданлығын - Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлығын туктату, аның нигезендә чит ил гражданины жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы, Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил гражданины булмаган чит ил гражданының Россия Федерациясе территориясендә дайми яшәү хокукуын раслый торган, аның нигезендә чит ил гражданлығы булган Россия Федерациясе гражданины жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы.

- 8) сайлаучылар тарафыннан чакыртып алу;
- 9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;
- 10) хәрби хезмәткә чакырылу яки аны алыштыручы альтернатив граждан хезмәтенә жибәрү;
- 11) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне үтәмәү очрагында;
- 12) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнанда карапган башка очракларда

2. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгәннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, әгәр нигез Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советының муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы сессияләре арасында барлыкка килгән булса- мондый нигез барлыкка килгән көннән өч айдан да соңга калмыйча.

3. Татарстан Республикасы Президенты депутатның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советына әлеге гариза кергән көн вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көн булып тора.

4 статья. Депутат таныклығы һәм күкрәк билгесе

1. Депутат Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы депутаты шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы төп документ, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында куллана торган күкрәк билгесенә ия.

2. Депутат таныклығы һәм күкрәк билгесе турында нигезләмә, аларның тасвиirlамасы Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы тарафыннан раслана.

5 статья. Депутат үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. 1. Депутат эшчәнлеген үз вазыйфасыннан азат ителмәгән рәвештә башкара, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм эш вазыйфаларын башкару белән бергә алыш бара, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге уставында билгеләнгән очраклардан тыш.

6 статья. Депутат эшчәнлеге формалары

1. Депутат эшчәнлегенең формалары булып тора:

а) Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы утырышларында катнашу;

б) Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы комиссияләре эшендә катнашу;

в) Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы каравына Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы каарлары проектларын керту;

г) депутат гарызнамәсе;

д) депутат мөрәҗәгате;

е) дәүләт хакимије органнарына, жирле үзидарә органнарына, ижтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр керту;

ж) тиешле вазыйфаи затларга гражданнар хокукларын бозуны кичекмәстән кисәтү буенча чараплар күрүне таләп итеп мөрәҗәгать итү;

з) сайлаучылар белән эшләү;

и) депутат берләшмәләре, фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;

к) территориаль ижтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутат эшчәнлеге шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституцияндә һәм законнарында, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Уставында, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы Регламентында, башка муниципаль актларда каралган башка рәвешләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

7 статья. Депутатның Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы утырышларында катнашуы

1. Депутат Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы утырышларында шәхсән катнаша.

2. Депутат Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы утырышларын үткәрү вакыты һәм урыны, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында үз вакытында хәбәр итә, шулай ук Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы Регламенты нигезендә әлеге мәсьәләләр буенча барлык кирәклө материалларны ала.

Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге

Советы утырышында катнашу мөмкин булмаса, депутат бу хакта алдан ук Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл җирлеге Советы Рәисенә хәбәр итә.

3. Депутат хокуклы:

- 1) Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл җирлеге Советына комиссиядә һәм тиешле вазыйфаларга сайланырга һәм сайлангаен булырга;
 - 2) Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл җирлеге Советына карау өчен сораулар тәкъдим итәргә;
 - 3) Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл җирлеге Советы тарафыннан төзелә торган органнарны һәм Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл җирлеге Советы тарафыннан сайланучы (билгеләнеп куела, килештерелә) вазыйфаи затлар кандидатураларын формалаштыру мәсьәләләре буенча фикер белдерергә;
 - 4) Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл җирлеге Советының хокукый актлары проектларын хокукый инициативы гамәлгә ашыру тәртибендә кертергә;
 - 5) Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл җирлеге Советының көн тәртибе, фикер алышына торган мәсьәләләрне карау тәртибе һәм асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр кертергә, каарлар проектларына һәм башка актларга төзәтмәләр кертергә;
 - 6) Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл җирлеге Советы утырышында Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл җирлеге Советына хисап бирүче теләсә кайсы органның яисә вазыйфаи затның чираттан тыш хисабын яисә мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;
 - 7) Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл җирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;
 - 8) Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл җирлеге Советы утырышларында, аның фикеренчә, ижтимагый энәмияткә ия булган гражданнар мәрәҗәгатьләрен игълан итәргә;
 - 9) үз тәкъдимнәрен нигезләп һәм тавыш бири мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр һәм аçлатмалар бирергә;
 - 10) Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл җирлеге Советы утырышлары беркетмәләренең эчтәлеге белән танышырга.
4. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл җирлеге Советы утырышында депутат тарафыннан әйтелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл җирлеге Советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 статья. Депутатның Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы

Баландыш авыл жирлеге Советының даими һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы.

1. Депутат Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы комиссияләре эшендә шәхсән катнаша.

2. Депутат әгъзасы булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр көртә, карала торган мәсьәләләр турында фикер алышуда һәм киңәш бирү тавышы хокуки белән каарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 статья. Депутатның Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы һәм аның комиссияләренең йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советының һәм аның комиссияләренең үз компетенциясе қысаларында бирелгән йөкләмәләрен үтәргә тиеш.

2. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы яисә аның комиссияләре кушуы буенча депутат Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы каарларының үтәлешен тикшерүдә катнаша.

3. Депутат йөкләмәне үтәү нәтижәләре турында Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советына яисә аның комиссияләренә хәбәр итә.

10 статья. Депутат гарызнамәсе

1. Депутат Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы утырышларында депутат таләбе белән жирле үзидарә органнарына, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы тарафыннан төzelә яки сайлана торган башка органнар житәкчеләренә, Теләче муниципаль районы территориясендә урнашкан муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә депутат таләбе белән мөрәҗәгать итәргә хокуклы, аларның компетенцияләренә керүче.

2. Депутат гарызнамәсе-депутат мөрәҗәгате, ул Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы каары буенча депутат гарызнамәсе дип таныла. Депутат таләбе турында тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә игълан ителә.

3. Жирле үзидарә органы, вазыйфаи зат, депутат таләбе жибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе аңа язма рәвештә жавап бирергә тиеш. Жавап орган житәкчесе, вазыйфаи зат, депутат таләбе жибәрелгән муниципаль

предприятие яки учреждение житәкчесе яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручи зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

4. Гарызнамәнең инициаторы гарызнамәдә куелган мәсъәләләрне карауда турыдан-туры катнаша ала. Гарызнамәнең инициаторына аларны карау көне турында алдан, әмма мәсъәләне карау көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы Жирле үзидарә органын, жирле үзидарә органының вазыйфаи затын, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесен Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы билгеләгән вакытка депутат таләбе буенча кабул ителгән каарарның үтәлеше турында язма жавап бирергә хокуклы.

11 статья. Депутат мәрәжәгате

1. Депутат мәрәжәгате дип депутатның Дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарның вазыйфаи затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә, муниципаль берәмлек территориясенә урнашкан оештыру-хокукый формаларына һәм иҗтимагый берләшмәләргә, аларның компетенциясенә керүче мәсъәләләр буенча, депутат эшчәнлеге белән бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатыннан, язмача мәрәжәгате санала.

2. Депутат мәрәжәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жибәрелә.

3. Дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары, оешмалар, аларның оештыру-хокукый формаларына һәм иҗтимагый берләшмәләр тарафыннан депутат мәрәжәгатыләрен карау гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

4. Депутат мәрәжәгатенә жавап мәрәжәгаттә куелган сорауларның асылы буенча булырга һәм мәрәжәгать жибәрелгән вазыйфаи зат тарафыннан яисә вәкаләтле зат тарафыннан имзаланган булырга тиеш.

12 статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятие, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мәрәжәгатыләрен карый, гражданнарны кабул итә, дәүләт хакимиятенең тиешле органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм иҗтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук сайлаучыларны айга кимендә бер тапкыр кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга үз эшчәнлекләре турында алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатыләрен тәэмин итү буенча чаралар күрә:

алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятыләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә

аларда булган мәсъәләләрне дөрес хәл итүгә ярдәм итә;

гражданнарны кабул итә;

жәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатлар белән очрашулар Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән махсус урыннарда, биналарда, ишегалды территорияләрендә үткәрелә.

Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенең жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.

13 статья. Депутатның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы депутаты депутат фракциясе яки уртак эшчәнлек һәм карала торган мәсъәләләр буенча позицияне белдерү өчен төзелә торган төркем составына керергә хокуклы.

2. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы Регламенты белән фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен төзү, теркәү һәм аларның эшчәнлеге тәртибе билгеләнә.

14 статья. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуын тәэммин итә торган бөтен хокукка ия.

2. Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы депутатның сайлау округында эше, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советының, аның органнарының аларның каарлары һәм күрсәтмәләренең үтәлеше турында депутатның хәбәрен тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәkle ярдәм күрсәтәләр, депутатка жирле үзидарә органнары эшчәнлеге, икътисади һәм социаль үсеш программаларын үтәүнен барышы, депутатның тәнкыйди кисәтүләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чаралар турында мәгълумат бирәләр, депутат тарафыннан законнарны, муниципаль берәмлекләрен вәкиллекле органнары эш тәҗрибәсен, жәмәгатьчелек фикерен өйрәнүгә ярдәм итәләр.

15 статья. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан кабул итүгә хокуки

Депутат үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге территориясендә жирле үзидарә органнарының, предприятие, оешмаларның, муниципаль милек формасындағы учреждениеләрнең вазыйфаи затларын чираттан тыш кабул итү хокуқыннан файдалана.

16 статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокуқы

Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан депутат эшчәнлеге белән бәйле, закон тарафыннан сакланмый торган яшерен мәсьәләләр буенча мәгълүмат алу хокукуна ия.

17 статья. Депутатның вазифалары

1. Депутат бурычлы:

- 1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Уставын, башка муниципаль хокукий актларны үтәргә;
- 2) граждансарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэммин итү;
- 3) дайми, кимендә айга бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итү;
- 4) граждансарның, оешмаларның, аларның оештыру-хокукий формасына, ижтимагый берләшмәләргә, дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына бәйсез рәвештә мөрәҗәгатьләрен үз вакытында карага һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җавап бирергә;
- 5) сайлаучылар алдында очрашуларда елга бер тапкырдан да ким булмаган санды хисап тотарга;
- 6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрне үтәргә;
- 7) «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәргә;
- 8) әхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргә;
- 9) дәүләт һәм закон тарафыннан саклана торган башка серләрне сакларга, шулай ук граждансарның шәхси тормышына, намусына һәм аbruена кагылышлы, депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган белешмәләрне таратырга;
- 10) ел саен финанс елыннан соң килүче елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча үzlәренең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук гамәлдәге законнар нигезендә үз хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары,

мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырырга тиеш.

2.Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл җирлеге Уставы һәм башка муниципаль хокукий актлар белән йөкләнгән башка бурычларны башкара.

18 статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләуләр

1. Үз вәкаләтләрен дайми нигездә башкаручы депутат хокуклы түгел:

- 1) эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнергә;
- 2) түбәндәге очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез Идарәдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативарының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында катнашу (конференция);;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия идарәсендә, һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативарының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында катнашу (конференция), Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәр иту тәртибендә катнашу (сәяси партия идарәсендә, һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә;

в) муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләр Ассоциациясенә, берәмлекләрнең башка берләшмәләренә, шулай ук аларның идарәсе органнарында тәкъдим иту;

г) муниципаль берәмлек исеменнән оешманы гамәлгә куючи вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә иту тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль берәмлекнең идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючи (акционер) булган оешманы гамәлгә куючи (акционер) мәнфәгатьләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә куючи вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталында өлешләр) белән идарә иту тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә, мөгаллимлек, фәнни һәм

башка иҗади эшчәнлектән тыш. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финансана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүенде яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләрен башкаруучы Депутат граждан административ яки жинаять эше буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) буларак яки административ хокук бозу турында эш буенча катнаша алмый.

19 статья. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм әхлак нормаларын төгәл үтәргә тиеш, шул исәптән:

1) Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы утырышларында билгеләнгән тәртипне һәм регламентны үтәргә;

2) депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә үз көченә керә торган башка депутатларга, вазыйфай затларга һәм гражданнарга карата түземлек һәм хөрмәт курсетү, ихтирамсызлык курсетү, ихтирамсызлык белдерү;

3) депутат эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда, әгәр бу мәгълүматлар Дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яки закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итсә, депутат вәкаләтләрен үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны таратырга һәм кулланмаска;

4) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфай затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә шәхсән яки аның якыннарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә депутат статусыннан файдаланмаска;

5) депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик тудырырлык гамәлләр, гаризалардан, гамәлләрдән тыелырга, шулай ук аның аbruена яисә Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы аbruена зыян китерә торган конфликтлы ситуацияләрдән качарга;

6) мәнфәгатьләр конфликтнына китерә яки китерә торган вазыйфаларны башкарганда шәхси қызыксынучанлык туганда, бу хакта Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советына, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы карары белән расланган тәртиптә хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтнын булдырмауга юнәлтелгән карарларын үтәргә;

7) Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы тарафыннан билгеләнгән халык алдында чыгыш ясау кагыйдәләрен

Үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсъәлә Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советы күшүү буенча тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Уставы, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Баландыш авыл жирлеге Советының муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутат хокукларының гарантияләре, аларны жинаять яки административ җаваплылыкка тарту, тоткарлау, арест, тентү, сорай алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылганда, шулай ук торак һәм (яки) хезмәт урынын, аларның багажын, шәхси һәм хезмәт транспорт чараларын, алар тарафыннан кулланыла торган элемтә чараларын исәпкә алганда, федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат әйтегендә фикер, тавыш биргәндә белдерелгән позиция өчен һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләр, шул исәптән аның вәкаләтләре вакыты чыккач та, жинаять яки административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан халык алдында мыскыл итү, яла ягу яки Федераль закон белән каралган башка хокук бозу очракларына кагылмый.